



Jaarverslag 2025

Voorwoord

In dit verslag krijgt u een inzicht in de activiteiten van de NPV – *Zorg voor het leven* over het jaar 2025. Het was een intensief jaar, waarin we op veel terreinen tegelijk bezig mochten zijn. Medisch-ethisch waren er veel ontwikkelingen en werd de expertise van de NPV vele malen ingeroepen. Dat gebeurde via de NPV-Advieslijn waar mensen in gesprekken worden geholpen om in hun complexe en vaak verdrietige situatie verder te kunnen. Steeds vaker gebeurt dit via de chat. Digitaal zijn er diverse keuzehulpen beschikbaar. De NPV-Levenswensverklaring werd veelvuldig aangevraagd om op tijd te kunnen nadenken over later. Dat ‘later’ betreft ook het levenseinde waarover door de afdeling Communicatie een campagne werd uitgevoerd onder de titel *Denk vandaag na over vragen rondom het levenseinde*.

Een andere campagne betrof embryokweek. In een wetsvoorstel wordt het kweken van menselijk leven toegestaan om na onderzoek vernietigd te worden. De NPV wil dat het wetsvoorstel wordt weggegooid. De reclamecampagne die werd uitgerold om dit te bewerkstelligen was succesvol. Euthanasie was een onderwerp dat we in de media konden bespreken, inclusief de nog verdrietiger en toenemende zorg rond euthanasie bij jongeren vanwege psychisch lijden.

Behalve een ethische stellingname hebben we ingezet op de bewustwording dat we hier met zaken te maken hebben die onze macht te boven gaan. We riepen op om zo veel mogelijk naar elkaar om te zien, maar ook verwezen wij naar Hem die als geen ander weet wat lijden is tot in de verlatenheid toe.

Het is prachtig dat de NPV zoveel verzoeken krijgt voor lezingen, mediaoptredens, inhoudelijke artikelen, lessen in het voortgezet onderwijs, bijdragen aan congressen, conferenties en cursussen. We benaderden de politiek op medisch-ethische onderwerpen, werden gevraagd door politici, onder andere voor een rondetafelgesprek.

De vele NPV-vrijwilligers hebben zich ingezet voor de naamsbekendheid en waren ambassadeurs voor het leven in allerlei thussituaties bij mensen die zorg nodig hadden. Vanuit het landelijk bureau vertegenwoordigden wij deze vrijwilligers in de landelijke gremia voor vrijwilligerswerk. De NPV participeert inmiddels in een groot netwerk. Nieuw waren dit jaar de NPV-passieavonden waarop vele afdelingen uit het land elkaar ontmoetten rond inhoudelijke workshops. Deze avonden waren zeer verbindend voor de NPV-community.

Het afgelopen jaar stond ook in het teken van de voorbereiding van het toekomstbestendig maken van de NPV. Daartoe moesten de statuten worden aangepast aan de nieuwere wetgeving. De governancestructuur wordt daarin gewijzigd van bestuur en directeur naar raad van toezicht en directeur-bestuurder. Vervolgens moeten in 2026 de statuten van alle landelijke afdelingen worden aangepast. Daarbij wordt de mogelijkheid geboden om eventueel een nieuwe afdelingsvorm te kiezen. De voorbereidingen hebben veel gevraagd van het NPV-bestuur en van het landelijk bureau. Het is gelukt om de transitie per 1 januari 2026 te bestendigen.

Het NPV-werk neemt alleen maar toe. De vragen die naar de NPV komen worden complexer. Dit vraagt veel studie en onderzoek. Het vraagt wijsheid om de dingen goed te verwoorden in een gepolariseerd klimaat. Het kapitaal van de NPV zit vooral in mensen - de vele NPV'ers in het land én de mensen op het bureau. Dit vraagt financieel kapitaal voor salarissen die gestegen zijn en voor de activiteiten die worden ontplooid. Prijsstijgingen en verminderde inkomsten uit fondsen hebben het afgelopen jaar zorgen gebaard. Daarom kijken we extra actief naar wat we doen, naar personeelsplanning, uitgaven en strategische keuzes. Een contributieverhoging die ons meer in lijn brengt met vergelijkbare organisaties was een noodzakelijke stap. Tegelijk is de financiële onzekerheid iets wat veel non-profit organisaties bezighoudt. De NPV heeft weliswaar geen producten die gemakkelijk te 'vermarkten' zijn, maar die wel heel belangrijk zijn voor de bescherming van het leven in onze

maatschappij. Bovendien werken we in het vertrouwen dat dit werk ons is toevertrouwd, we een trouwe achterban hebben én een boodschap die zeker niet alleen voor die achterban bedoeld is, maar goed is voor de hele samenleving.

Alle beroepskrachten en vrijwilligers van de NPV doen het werk uit liefde voor mensen die zorg nodig hebben. We doen het werk ook in afhankelijkheid van Hem die leven is en leven geeft. Als christelijke organisatie willen we Christus volgen in onze manier van omgaan met elkaar en in ons optreden naar buiten.

We hebben in het jaar 2025 de zegen van de Heere mogen ervaren en danken Hem daarvoor. We zijn erg dankbaar voor de grote en vrijwillige inzet van het NPV-bestuur (nu raad van toezicht), docenten, coördinatoren, donateurs en alle handen en harten die het werk voor en van de NPV verzetten.

***Dr. Bert-Jan Heusinkveld,
directeur-bestuurder***



Vereniging

De NPV als vereniging heeft ten doel om - vanuit de Bijbelse opdracht en in de navolging van Jezus Christus - bij te dragen aan de zorg voor het leven. Daarnaast door een bijdrage te leveren alles wat met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de meest ruime zin van het woord.

De vereniging tracht dit doel te bereiken door:

- a. toerusting;
- b. het beïnvloeden van beleid;
- c. het voorzien in belangenbehartiging;
- d. het organiseren en faciliteren van lotgenotencontact;
- e. het geven van informatie en voorlichting;
- f. het (doen) geven van praktische ondersteuning bij gezondheid en ziekte;

en daarnaast door alles wat met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

De vereniging erkent als grondslag en handelt naar de Bijbel, Gods Woord. Daarin wordt zorg voor het leven geboden, waaronder de beschermwaardigheid van het leven van de mens vanaf de conceptie tot aan de dood. Tevens wordt het unieke van de mens benadrukt als geschapen naar het beeld van God.

De NPV vervult een eigen publieksfunctie die niet door anderen wordt behartigd. Zij zet zich daarbij breed in en op diverse niveaus in de maatschappij. De NPV functioneert op drie verschillende niveaus:

Onderzoek & Beleid

De NPV-afdeling Onderzoek & Beleid geeft de zorg voor het leven gestalte door medisch-ethische thema's te doordenken, te reageren

op (voorgesteld) beleid, te participeren in projectgroepen voor zowel kortdurende activiteiten als langer lopende projecten en zich te mengen in het maatschappelijk debat. Daartoe onderhoudt zij nauwe contacten met (christelijke) media, politici, beleidsmakers en stakeholders. Zij levert bijdragen aan wetenschappelijk onderzoek en peilt met hulp van een onderzoeksbureau kennis en opvattingen over actuele thema's; zij publiceert over de diverse onderwerpen en geeft lezingen.

Advies & Toerusting

Bij de NPV-Advieslijn kunnen individuele hulpvragers terecht voor deskundig advies over medisch-ethische vragen in de zorg. Voor dringende vragen zelfs 24 uur per dag, 7 dagen in de week. Advies en toerusting vindt telefonisch plaats, per e-mail, (slow)chat en persoonlijk op locatie. Inhoudelijk wordt bijgedragen aan thema- en toerustingsavonden waar medisch-ethische thema's aan bod komen, gericht op een diversiteit aan doelgroepen. Daarnaast heeft de afdeling Advies & Toerusting rond meerdere medisch-ethische thema's diverse digitale keuzehulpen beschikbaar. Het doel van deze diensten is: hulpvragers zo toerusten dat ze verantwoorde keuzes kunnen maken.

In elk leven kan een moment komen dat iemand zijn wil niet meer kan aangeven. Voor die momenten is er de NPV-Levenswensverklaring, met heldere uitgangspunten (gebaseerd op het Bijbelse beginsel dat het leven waardevol is) voor de zorg bij ziekte en sterven.

Thuishulp & Afdelingszaken

Vrijwilligers van de NPV-Thuishulp komen, in samenwerking met professionele zorg, in actie wanneer mensen (praktische) hulp nodig hebben. Zo worden mensen met een ondersteuningsbehoefte geholpen, worden mantelzorgers ontlast en wordt er gewaakt aan sterfbedden. Het inzetten van vrijwilligers is daarnaast een probaat middel om eenzaamheid tegen te gaan. Vrijwilligers ervaren zelf dat hun leven verrijkt wordt door de thuishulp die ze andere mensen mogen geven. NPV-afdelingen in het land geven lokaal podium aan NPV-thema's door het organiseren van bijeenkomsten en activiteiten. De afdeling Thuishulp & Afdelingszaken ondersteunt de kerkelijke thuishulpgroepen en de plaatselijke NPV-(Thuishulp)afdelingen.

Verantwoording Activiteiten 2025

Algemeen

- De NPV participeerde in ruim twintig samenwerkingsverbanden, waaronder projectgroep Week van het Leven, Platform Zorg voor Leven, Panel Presentie, DNA-dialoog onder leiding van Erasmus MC, DALT-project onder leiding van Amsterdam UMC, Landelijk Overleg Vrijwilligersorganisaties in Zorg en Welzijn (Meer en Anders Vrijwilligen, Samen Ouder Worden) en Alles over rouw.
- Er waren maar liefst drie Algemene Ledenvergaderingen (ALV's). De reguliere vond plaats op 11 juni in Nijkerk, met aansluitend de NPV-lezing. Margriet van der Kooi, verbonden aan het Daan Theeuwes Centrum in Woerden, sprak over Hoe kostbaar is een kwetsbaar mens. Dat we kwetsbaar zijn, weten we meestal wel of we voelen het. Er is verwarring in de samenleving over wat kwetsbaarheid betekent voor onze waardigheid. De lezing
- ging over hoe we respect, waardigheid en kwetsbaarheid bij elkaar houden.
- Medewerkers van de NPV hebben 99 lezingen en workshops verzorgd over uiteenlopende thema's die de zorg voor het leven raken. Een groot deel van de lezingen en gastlessen betrof thema's rondom gender, (tijdig spreken over het) levenseinde, abortus, orgaandonatie, eenzaamheid, cultuursensitief zorg verlenen, euthanasie en AI in de zorg.
- De NPV heeft waardevolle relaties met diverse media opgebouwd en plukt daar de vruchten van bij de plaatsing van artikelen en het gevraagd worden reactie te geven aan journalisten in diverse media. In het verslagjaar waren we 58 keer aanwezig in de media.

Er zijn twee grote campagnes gevoerd om het tijdig nadenken over het levenseinde te bevorderen en mensen te informeren over wat de NPV daarin voor hen kan betekenen.



Er zijn diverse campagnes gevoerd om bestaande producten, diensten en standpunten van de NPV onder de aandacht te brengen en het gebruik ervan te vergroten.

- In het voorjaar en het najaar zijn er twee grote campagnes gevoerd om het tijdig nadenken over het levenseinde te bevorderen en mensen te informeren over wat de NPV daarin voor hen kan betekenen. Deze campagnes zijn gecombineerd met een ledenwerfcampagne.
- Daarnaast is er een landelijke campagne opgezet, waarbij onder andere een commercial op de STER werd ingezet, om het wetsvoorstel inzake het toestaan van embryokweek voor onderzoeksdoeleinden tegen te gaan.
- Ook waren we aanwezig op de Familiedagen in Gorinchem en de pro-Life markt bij de Mars voor het Leven

De edities van het ledenmagazine ZORG sloten aan bij actuele medisch-ethische thema's die spelen bij leden en in de samenleving. De thema's van de vier nummers in 2025 waren:

1. Beeld van God,
2. Zorgzame zomer, speciale zomereditie,
3. Verwachting en
4. Houvast - Levenseinde.

Doel van de verspreiding van ZORG is de leden te voorzien van relevante informatie, hun betrokkenheid bij de NPV te vergroten en de toegang tot het aanbod van producten, diensten en standpunten toegankelijker te maken.

Tijdens de Week van het Leven werd samen met andere pro-life organisaties een crowdfundingactie georganiseerd in diverse media. Bert-Jan Heusinkveld was als voorzitter woordvoerder namens het Platform Zorg voor Leven. Daarnaast leverde de NPV een projectleider en een communicatiedeskundige voor de Week van het Leven. Naar aanleiding van ingediende klachten bij de Reclame Code Commissie

stelden we een verweerschrift op. De klachten zijn afgewezen.

- Het budget voor fondsenwerving is in 2025 voor het overgrote deel ingezet voor ledenwerving, ledenbehoud, contributie-inning en voor fondsenwerving richting leden, donateurs en kerken. Het resultaat is dat de fondswerfinkomsten (los van contributie-inkomsten) circa € 6.000 lager uitvielen ten opzichte van 2024.
- In 2025 is het aantal leden met 1.116 afgenomen ten opzichte van 2024, waarin sprake was van een daling van 1.327 leden. In 2025 konden tevens 414 nieuwe leden worden verwelkomd, terwijl dit er in 2024 429 waren. Gedurende 2025 werd het lidmaatschap van 1.594 personen beëindigd, tegenover 1.771 opzeggingen in 2024. De belangrijkste redenen voor opzegging bleven overlijden en verhuizing naar een verzorgings- of verpleeghuis, samen goed voor circa 60% van de opzeggingen.
- Verder hebben meer dan 40 bedrijven en ruim 90 kerken het afgelopen jaar hun steun aan de NPV verleend.

Onderzoek & Beleid

- We waren onder andere betrokken bij het adviespanel van het RISE-onderzoek (uitgevoerd door het Radboudumc in opdracht van VWS, naar de ethische en maatschappelijke aspecten van de stijgende euthanasievraag) en leverden inspraak op de toegenomen stijging van euthanasie bij jonge mensen.
- We schreven 15 brieven aan politici: met het oog op de (initiatief)wetsvoorstellen 'Abortus is zorg', strafbaarstelling conversiehandelingen, wijzigingsvoorstellen Embryowet, PGT bij dragerschap, levensbeëindiging op verzoek en het commissiedebat Medische ethiek/ orgaandonatie. Op 9 april 2025 vond een rondetafelgesprek over embryokweek/-onderzoek plaats waaraan de NPV door deelname en een position paper een bijdrage leverde. Ook stuurden we een brief in verband met de verkiezingen in november 2025. De dossiers van de Embryowet, abortus uit het strafrecht, zelfidentificatie (transgenderwet), de Wet strafbaarstelling conversiehandelingen, voltooid leven, meerouderschap en draagmoederschap zijn actief gevolgd en waar nodig is overleg gevoerd met stakeholders.
- We namen deel aan diverse netwerkbijeenkomsten van het Platform Zorg voor Leven en participeerden in het onderzoeksnetwerk 'Cultuur van het leven', Panel Presentie, redactie Lindeboomreeks, Alliantie voor waarden, Refereergroep medische ethiek, Expertraad Kinderpalliatieve zorg en anderen.
- In een redactieteam en met diverse auteurs werken de NPV en het prof. dr. G.A. Lindeboom Instituut samen aan een publicatie vanuit christelijk perspectief. Inzichtelijk wordt gemaakt wat de actuele stand van zaken is in het medisch, maatschappelijk en politiek debat rond gender(dysforie), waarbij we een reflectie geven vanuit medische ethiek. Uitgave door Buijten & Schipperheijn en publiekspresentatie staan gepland in 2026.
- Met oog op de voorgenomen verruiming van de Embryowet heeft de NPV een campagne ontwikkeld onder de titel *Embryo's kweek je niet, die koester je*. Het ontwikkelde filmpje *Zeg nee tegen embryokweek* werd goed ontvangen op sociale media. Mede dankzij een fonds konden wij de campagne *Menselijk leven kweek je niet, dat koester je* uitbreiden met een radiocommercial die een week lang in augustus werd uitgezonden op Radio 1, 4 en 5, regionale zenders en Groot Nieuws Radio.
- Een ingediende klacht bij de Reclame Code Commissie werd afgewezen. Daarnaast zijn op dinsdag 2 september (voorafgaand aan een Kamerdebat over de Embryowet op 3 september) kaartjes uitgedeeld aan Kamerleden en bezoekers bij de ingang van de Tweede Kamer. Onder meer dankzij foto's met Kamerleden zorgde deze actie voor de nodige publiciteit op sociale media.



Directeur Bert-Jan Heusinkveld heeft op 9 april 2025 in de Tweede Kamer de visie van de NPV verwoord tijdens een Rondetafelgesprek over embryokweek/-onderzoek met Kamerleden.

- In het kader van de voorgenomen Wet kind, draagmoederschap en afstamming is een filmpje ontwikkeld en verspreid via sociale media met een call to action om afstand te nemen van deze praktijk. Er is een bijdrage geleverd aan een internationale conferentie in Brussel op 19 november 2025, op verzoek van de Europese ECR-fractie met een diversiteit aan stemmen tegen draagmoederschap.
- Het tweede seizoen van de NPV-Podcast van je Leven!, met als onderwerp *Beginnend leven*, had een gemiddeld aantal luisteraars van ruim 3.800 per uitzending.
- Met behulp van een content creator is het jongerenmerk PRIL ontwikkeld en uitgerold via sociale media. Met behulp van gesprekstraining zijn jongeren uit het *Basics of Life* netwerk getraind. Binnen het project is een jongerenbrochure over abortus ontwikkeld die gelanceerd werd in de Week van het Leven. Er is groeiende belangstelling voor gastlessen over abortus. In 2025 werden circa 850 leerlingen bereikt.
- Binnen het Erasmusproject PRESAGE (DNA-dialogen) ontwikkelde de NPV een paper met een christelijke visie op kiembaanmodificatie (embryo-DNA veranderen), zijn focusgroepen georganiseerd, evenals een publieke briefwisseling in Cvandaag onder christelijke ethici.
- We publiceerden, in samenspraak met Sallux, een Engelstalige versie van de NPV-brochure: *M-V-X-Y On gender and sex, identity and culture*.
- In de media waren we 53 keer zichtbaar. We publiceerden opiniebijdragen in diverse media (Reformatorisch Dagblad (RD), Nederlands Dagblad, CNE.news, Cvandaag), websites (Bijbels Beraad M/V, Revive) en podcasts (RD, Brusselse Bronnen). Ook reageerden we op interviewverzoeken van Family7, Groot Nieuws Radio en Dit is de dag.
- We verzorgden 30 presentaties. Onderdeel daarvan was een gastcollege voor de leergang ethiek van de zorg (een samenwerking van Lindeboom Instituut, Christelijke Hogeschool Ede, Theologische Universiteit Utrecht), presentaties op een dag voor juristen en gastlessen op middelbare scholen.

In 2025 waren we onder andere aanwezig op de Familiedagen in Gorinchem. Tijdens dit evenement gaven we bezoekers een kaartje met de boodschap *Beginnend leven beëindig je niet. Dat bescherm je.* Het kaartje bevat zes redenen waarom steun aan de NPV essentieel is in de strijd tegen abortus.



De NPV startte 25 augustus 2025 de campagne *Menselijk leven kweek je niet, dat koester je.* Deze campagne was gericht op het tegenhouden van het kweken van embryo's voor onderzoek. Daarover was op 3 september een debat in de Tweede Kamer. Voor het gebouw van de Tweede Kamer werden kaartjes uitgedeeld met de zeven redenen om het wetsvoorstel embryokweek af te wijzen.



Met het radioprogramma *Zorg voor het leven* werden duizenden luisteraars bereikt met praktische medische ethiek. We brachten medische-ethische thema's als hulp bij zwanger worden, overbehandelen, ongewilde kinderloosheid, orgaandonatie en genderdysforie dichtbij.



Advies & Toerusting

- Een kernactiviteit van de NPV is de NPV-Advieslijn, waar medewerkers van het landelijk bureau via telefoon, e-mail, (slow) chat of persoonlijk gesprek meedenken met mensen bij medisch-ethische keuzes waarvoor zij staan. Daarnaast stond een team van 20 vrijwilligers klaar voor de NPV-Advieslijn 24/7 om telefonisch te adviseren bij urgente vragen rond levensbegin en levenseinde.
- In 2025 hebben we via onze individuele dienstverlening 759 personen kunnen helpen.
 - Het aantal vragen bij de 24/7 Advieslijn was dit verslagjaar gelijk aan het jaar ervoor, namelijk 86.
 - Het aantal vragen bij het spreekuur nam af: 521 in 2025 ten opzichte van 673 in 2024.
 - Het aantal (slow)chatgesprekken steeg: 152 in 2025 ten opzichte van 126 in 2024.

Uit de evaluaties van gevoerde gesprekken bleek dat het gegeven advies met gemiddeld een 9 werd gewaardeerd.

- De gestelde vragen omvatten de volle breedte van het medisch-ethisch veld van de NPV. Onderwerpen die raken

aan het einde van het leven, zoals staken van behandelen, reanimatie, euthanasie, NPV-Levenswensverklaring, palliatieve zorg en BSTED waren het meest voorkomend. Daarnaast waren er vragen rondom beginnend leven, waaronder zwangerschapsproblematiek, vruchtbaarheidsproblemen en anticonceptie.

- De NPV-keuzehulpen werden gewaardeerd vanwege hun inhoud, zo bleek uit de door gebruikers ingevulde evaluaties. De keuzehulp Gezinsvorming en Anticonceptie is het meest ingevuld, gevolgd door de keuzehulpen Tijdig nadenken over het levenseinde en Orgaandonatie.
- De NPV-Levenswensverklaring werd 419 keer aangevraagd in 2025. Het was mooi dat de NPV-Levenswensverklaring voor 67 mensen reden was om lid te worden van de NPV. Het totaal aantal komt daarmee op circa 8.500 NPV-Levenswensverklaringen.
- In 2025 heeft Advies & Toerusting tot en met het eerste kwartaal gefungeerd als familievertrouwenspersoon voor de niet-verplichte GGZ-cliënten van Eleos. Vanuit deze rol zijn er in die periode enkele gesprekken gevoerd.

- Vanuit Advies & Toerusting trokken medewerkers bijna 40 keer het land in om een keur aan medisch-ethische thema's te bespreken. Ook zijn medewerkers actief geweest op middelbare scholen om gastlessen te geven. Het is mooi om te zien, dat de gastlessen gewaardeerd worden en veel gevraagd blijven.
- In 2025 is door de Reformatorische Omroep de door Advies & Toerusting geïnitieerde 9-delige serie *Zorg voor het leven, medische ethiek voor elke dag* uitgezonden. Tal van NPV-thema's kwamen aan bod, vanaf het prille leven tot de afwegingen rond het levenseinde. In totaal werden daarmee ruim 10.000 mensen bereikt.
- Het overheidsprogramma Kansrijke Start voor gezinnen in een kwetsbare situatie - de eerste 1.000 dagen van een kind (b)lijkt een goed podium om zorgprofessionals toe te rusten op onderwerpen als prenatale screening, vaccinatie en gezinsvorming. In 2025 hebben we hier vanuit de afdeling een eerste keer aan meegewerkt.

Astrid Bokhorst,
hoofdspreker op de NPV-
themapdag sprak over
Begin eens over het einde.



Thuishulp & Afdelingszaken

- Eind 2025 waren er 65 afdelingen, waarvan 51 thuis hulp aanboden. Daarnaast waren 64 kerken met hun eigen thuis hulpgroep aangesloten bij de NPV. Alle thuis hulpafdelingen zijn individueel en op regionaal niveau ondersteund.
- Er zijn 31 presentaties, lezingen en trainingen verzorgd.
- In de eerste helft van 2025 zijn meerdere lokale NPV-afdelingen bezocht. Met bestuur en coördinatoren thuis hulp zijn net als in 2024 prachtige en openhartige toekomstgesprekken gevoerd op locatie. De toekomstgesprekken dragen wezenlijk bij aan meer vertrouwen en gerichtere acties bij lokale NPV-bestuurders. Tegelijkertijd hebben we moeten constateren dat er bij een aantal lokale afdelingen geen energie meer is richting de toekomst. Met die afdelingen is gekeken naar de mogelijkheid om vanaf 2026 door te gaan als afdeling B (kerngroep) met de huidige of nieuwe vrijwilligers.

- Twee lokale NPV-afdelingen, Schouwen-Duiveland en Veenendaal, hebben zich in 2025 met ondersteuning van het landelijk bureau georiënteerd op de start van terminale thuishulp om hier in 2026 concreet mee aan de slag te gaan.
- Sinds het vierde kwartaal van 2023 participeert de NPV in twee grote subsidieprogramma's. Het betreft de subsidieprogramma's Meer en Anders Vrijwilligen en Samen Ouder Worden (2).
 - *Meer en Anders Vrijwilligen*

Ten behoeve van de eventuele transitie van een lokale NPV-afdeling van afdeling A (vereniging) naar afdeling B (kerngroep) is er gewerkt aan de beschrijving van de ALV-procedure. Er moeten nieuwe statuten worden geïmplementeerd, de handleiding voor de afhandeling met de notaris en kamer van koophandel en een document met betrekking tot de vereffening (ANBI, KvK, UBO, bank). Voor NPV-afdelingen A die willen omvormen naar afdeling B is daarvoor een praktische hulpgids gemaakt.

De wijziging van de landelijke statuten is voorbereid. Daarin werd onder andere opgenomen dat een afdeling behalve een vereniging ook een kerngroep kan zijn.

Er zijn 2 landelijke ALV's gehouden waarin de gewijzigde statuten voor afdelingen A en reglementen ten behoeve van de lichtere vorm van besturen voor afdelingen B zijn geaccordeerd.
 - *Samen Ouder Worden-2*

De NPV-afdelingen Krimpen aan den IJssel en Schouwen-Duiveland waren elk op hun eigen wijze actief in de lokale uitwerking van het programma Samen Ouder worden-2.

In Schouwen-Duiveland heeft dit vooral geresulteerd in aanzetten tot het verbinden van schoolkinderen aan ouderen en het spreken met en luisteren naar (groepen) ouderen. Vooral in de dorpen Nieuwerkerk en Oosterland zijn

mooie contacten ontstaan, ook onderling tussen inwoners. Een constatering is tegelijkertijd dat in deze dorpen nog heel organische, natuurlijke 'samen'hang bestaat. Kerkelijke gemeenten staan daarin centraal.

In Krimpen aan den IJssel werkt alles veel meer bestuurlijk. Een zeer betrokken wethouder, een al vergevorderd integraal programma van expliciete aanwezigheid en beschikbaarheid voor welzijn-in-de-volle-breedte (KrimpenWijzer), een vanuit zorgaanbieders en gemeentebesturen ontwikkeld programma Capelle-Krimpen-verbonden met als dominant project Wonen met een Plus+ en een aantal grote kerkgenootschappen vereisen een andere aanpak dan in een seculiere stad zou moeten. Kort gezegd: we zijn overal bij, we worden overal gewaardeerd en vanuit Samen Ouder Worden wordt concreet bijgestuurd van top-down naar meer bottom-up.

Naast de activiteiten van 2 lokale NPV-afdelingen is er een Niet-pluis-training ontwikkeld vanuit Samen Ouder Worden-2. Deze training is ingezet en geëvalueerd.

- De NPV-themadag trok 118 bezoekers. Het thema was Begin eens over het einde. Met dit thema gingen we op een waarde(n)volle manier in gesprek over het levenseinde. De hoofdlezing was van collega Astrid Bokhorst. Het daadwerkelijk oefenen (met hulp van een acteur) van het aangaan van het gesprek over het levenseinde werd door de bezoekers erg gewaardeerd. Het vormde een prachtige, waardevolle aanvulling op de ochtend. De dag werd gehouden in De Parel in Hardinxveld-Giessendam.
- De medewerkers van Thuishulp & Afdelingszaken zijn goed ingewerkt en op elkaar ingespeeld. Helaas was er in 2025 sprake van onderbezetting door vertrek halverwege het jaar van de manager en uitval van collega's door ziekte.

- Door NPV-Thuishulpafdelingen en door de NPV ondersteunde kerkelijke thuishulpgroepen zijn 110.723 uren thuishulp verleend. Dat is een geringe daling van 1% ten opzichte van 2024. Met grote dankbaarheid hebben we ook in 2025 mogen zien hoe de inzet door vrijwilligers bijdraagt aan het welzijn van mensen die dat echt nodig hebben. In totaal ondersteunt de NPV bijna 6.400 vrijwilligers. Er zijn 377 vrijwillige coördinatoren actief geweest.
- De NPV onderhoudt sinds 2023 samen met de organisaties Lelie zorggroep/ Agathos, AlsKankerJeRaakt, Diaconaal Maatschappelijk werk en Stichting Schuilplaats de website allesoverrouw.nl. Kernwaarden zijn: Bijbels perspectief op rouw en verdriet; Zorg rondom de dood en Er is hulp bij verdriet. Er zijn dertien samenwerkingspartners die zich presenteren op de site, maar er moet meer acquisitie worden gedaan om meer bekendheid te genereren. Er wordt getracht kerken als ambassadeurs erbij te betrekken. Zeer succesvol zijn de WhatsAppgroepen voor nabestaanden en lotgenoten, waarbij ruim 80 personen betrokken zijn onder professionele coördinatie.
- De NPV zorgde ervoor dat mantelzorgers en mensen die het hard nodig hebben om er even tussenuit te zijn, in het najaar

gedurende enkele weken vakantie konden hebben. Daarvoor was een zogenaamde pipowagen beschikbaar gesteld.

- Er zijn NPV-passieavonden gehouden op drie locaties in het land: Oosterwolde, Veenendaal en Hardinxveld-Giessendam. In totaal trokken deze avonden 122 bezoekers. De avonden begonnen met een gezamenlijk moment, daarna bezocht men een workshop naar keuze (opties: 1. Introductie nieuwe bestuursleden 2. Intervisie voor coördinatoren 3. Ontmoeting coördinatoren kerkelijke thuishulpgroepen 4. De passie van de NPV, door collega's van Advies & Toerusting en Onderzoek & Beleid). Door deze activiteiten op hetzelfde moment aan te bieden, is er een efficiëntieslag gemaakt. De avond werd afgesloten met een NPV-passiedrankje en hapje!



Bestuur, directie en organisatie

Het NPV-bestuur heeft tot taak het besturen van de vereniging. Het bestuur legt verantwoording af aan de ALV. Het bestuur houdt toezicht op het beleid van de directeur en op de algemene gang van zaken binnen de NPV. De leden van het NPV-bestuur ontvangen geen bezoldiging van de NPV. Zij kunnen wel aanspraak maken op een onkostenvergoeding.

Tijdens de ALV op 11 juni 2025 werden als bestuurslid herkozen: de heer T.A. Stoop in de functie van voorzitter en de heer F.D. de Koeijer als lid. Het bestuur bestond per 31 december 2025 uit de volgende personen

- De heer T.A. Stoop MBA, *voorzitter*
- Mevrouw drs. G.J. van den Bosch MSc, MA, *secretaris*
- Mevrouw G.J. Rekker MSc, *penningmeester*
- De heer Drs. P.A.M. Broeders, *lid*
- De heer F.D. de Koeijer, *lid*
- De heer B.J. Peters, *lid*

De functie van directeur werd vervuld door de heer dr. B.J. Heusinkveld voor de algehele leiding van de vereniging. De taken en bevoegdheden van directeur en bestuur zijn vastgelegd in een bestuurs- en directiereglement.

In Veenendaal is het landelijk bureau van de NPV gehuisvest. Deze locatie fungeert als kenniscentrum, ontvangst- en ontmoetingsplek en van hieruit worden de NPV-afdelingen in het land, thuishulpcoördinatoren en vrijwilligers van de NPV-Advieslijn toegerust en ondersteund. De NPV-Advieslijn beantwoordt van hieruit de adviesvragen. De directie, het management, de beleidsadviseurs en andere medewerkers hebben hier hun kantoor. Ook vindt hier de (leden)administratie en de uitgifte van NPV-Levenswensverklaringen plaats. Bij het landelijk bureau van de NPV in Veenendaal werkten op 31 december 2025, 27 medewerkers (18,7 fte) en vier vrijwilligers met hart voor de zorg voor het leven.

De NPV heeft een vertrouwenspersoon. Zij heeft in 2025 geen gesprekken gevoerd.



Vooruitblik 2026

Per 1 januari 2026 heeft de NPV een nieuwe governancestructuur. Om bestuur en toezicht meer te scheiden – zoals dat wettelijk gevraagd wordt –, zijn de voormalige bestuursleden toegetreden tot de nieuwgevormde raad van toezicht. De directeur is nu directeur-bestuurder, een functie waarin zowel de bestuurlijke als de uitvoerende verantwoordelijkheden zijn gecombineerd. Tegelijk worden leden niet meer vertegenwoordigd door de afdelingen waartoe zij behoren, maar heeft elk lid op de Algemene Ledenvergadering een stem.

NPV-afdelingen krijgen er een nieuwe variant bij. De tot nu toe bekende afdelingen krijgen de letter A (een afdeling A) en blijven functioneren zoals tot nu toe: zij zijn rechtspersoon met een eigen zelfstandig bestuur. Nieuw is de mogelijkheid om een afdeling B te worden, die geen rechtspersoon meer is, geen zelfstandig bestuur heeft, maar onder het landelijk bureau komt. Voor een goed functionerende afdeling A is er geen reden om over te gaan naar B, maar er kunnen redenen zijn om die optie te overwegen, waardoor er een 'lichtere structuur' ontstaat voor de afdeling met meer (eind)verantwoordelijkheid voor het landelijk bureau.

De NPV heeft voor 2026, naast de reguliere werkzaamheden, de volgende voornemens:

- **Advies & Toerusting:** Het is onze missie om meer mensen persoonlijk toe te rusten en van advies te voorzien door middel van een brede toekomstbestendige dienstverlening in samenwerking met alle collega's. Daarnaast hebben we de volgende speerpunten:
 - Doordenking van blijvende relevantie individuele dienstverlening in veranderende tijden (onder andere door AI).

- Een nieuwe (vervolg)serie voor de Reformatorische Omroep ontwikkelen.
- Cultuursensitieve toerusting bieden via het programma Kansrijke Start voor gezinnen in een kwetsbare situatie.
- **Onderzoek & Beleid:** In 2026 is er aandacht voor de publicatie van het boek Gendergids. Navigeren in het landschap van gender, identiteit en zorg. We leveren actief inspraak op het terrein van onderzoek met embryo's en embryoachtige structuren, draagmoederschap, euthanasie bij jongeren en psychisch lijden, BSTED, AI en nieuwe medisch-ethische dilemma's mede door het gebruik van ivf en het maatschappelijk gesprek over vruchtbaarheid.
- **Thuishulp & Afdelingszaken:** In 2026 willen we prioriteit geven aan onze corebusiness: ondersteunen en toerusten van de NPV-afdelingen. Er wordt geïnvesteerd in relaties. Afdelingen worden geactiveerd en gefaciliteerd om ambassadeur te zijn van de missie van de NPV en om lokaal leden te werven. Een speerpunt is de mogelijke transitie van afdeling A naar B, van een zelfstandige vereniging naar een afdeling zonder rechtspersoonlijkheid en zonder bestuur, onder verantwoordelijkheid van het landelijke bestuur. Afdelingen die zelfstandig willen blijven, zullen ondersteund worden bij het implementeren van nieuwe statuten. Mede in het kader van het programma Meer en Anders Vrijwilligen hopen we in 2026 aan de slag te gaan met een leerkring Anders besturen. In deze leerkring kunnen afdelingen elkaar inspireren en bemoedigen en kunnen we samen op zoek naar manieren om het (bestuurlijk) vrijwilligerswerk in afdelingen zo waardevol en plezierig mogelijk te maken.

Het subsidieprogramma Samen Ouder Worden wordt ingezet op nieuwe samenwerkingen, met ouderen, vrijwilligers- en bewonersinitiatieven, gemeente en beroepskrachten in zorg en welzijn, die beter aansluiten bij de wensen van ouderen.

- **Fondswerving:** Een belangrijke uitdaging in 2026 is het versterken van de financiële basis als randvoorwaarde voor het kunnen uitvoeren van de missie van de NPV. Hierbij staan community- en relatiegericht werken centraal. Speerpunten zijn het opzetten van een Major Donor Programma en nalatenschapswerving.
- **Communicatie:** Het vergroten van de naamsbekendheid van de NPV en de bekendheid met haar producten, diensten en standpunten is opnieuw een belangrijke

doelstelling voor 2026. De strategische prioriteit ligt daarbij op het versterken van onze zichtbaarheid op de hoofdthema's van de NPV (opkomen voor het leven, persoonlijke medisch-ethische toerusting en thuishulp). De opkomst van kunstmatige intelligentie (AI) heeft grote invloed op de manier waarop mensen informatie zoeken en verwerken. We onderzoeken wat deze trend betekent voor onze communicatie.

- De NPV is in 2026 opnieuw nauw betrokken bij de organisatie van de Week van het Leven. We werken hierin samen met diverse media. We reserveren hier naast de jaarlijkse eigen actie ook budget voor extra advertenties, mogelijke acties en bijdragen aan de inmiddels terugkerende RD-special die verschijnt tijdens de Week van het Leven.



Financiën

De begroting voor 2026 is op 9 december 2025 door het bestuur vastgesteld:

	Begroting 2026 €
Baten	
Contributies	1.245.000
Giften en baten fondsenwerving	1.530.000
Sponsorbijdragen	8.000
Subsidiebaten	160.000
Baten levering van producten en diensten	67.000
Overige baten	80.000
Financiële baten	2.000
Som der baten	3.092.000
Lasten	
<i>Besteed aan doelstelling</i>	
Communicatie	194.000
Onderzoek en Beleid	43.000
Advies en Toerusting	20.000
Thuishulp en Afdelingszaken	80.000
Fondsenwerving	236.000
Inkoopwaarde levering producten en diensten	600
Verstrekke subsidies	8.000
Afschrijvingen	10.000
Personeelskosten	2.027.000
Huisvestingskosten	115.000
Kantoorkosten	42.000
Automatiseringskosten	118.000
Algemene kosten	59.000
Som der lasten	2.952.600
Resultaat	139.400

Financiële verantwoording

De NPV realiseert in het jaar 2025 een negatief resultaat van € 91.128 (begroot: € 66.400 negatief). Doordat ruim € 24.000 ten laste van de bestemmingsfondsen wordt gebracht (dit zijn in voorgaande jaren ontvangen bijdragen van derden die in 2025 zijn besteed), komt slechts € 62.077 in mindering op de continuïteitsreserve.

Zie voor verdere toelichting het financiële jaarverslag.

Omvang en functie vrij besteedbare vermogen

Het bestuur heeft besloten deze reserve te vormen, waarbij de gewenste hoogte van de continuïteitsreserve wordt gesteld op minimaal een half jaar van de uitvoeringskosten van de organisatie. Het doel van de continuïteitsreserve is de voortgang van de werkzaamheden van de NPV voor een bepaalde periode veilig te stellen. Er is in 2025 een bedrag van € 62.077 aan de continuïteitsreserve onttrokken. Voor 2026 en de daaropvolgende jaren is een meerjarenbegroting opgesteld aan de hand waarvan het bestuur de lijn voor de gewenste groei heeft uiteengezet en hoe deze groei bewerkstelligd kan worden. Hiertoe is de contributie met ingang van 2026 verhoogd naar € 29,50 per hoofdlid.

Behalve de continuïteitsreserve zijn er bestemmingsreserves ter waarde van € 45.000 en bestemmingsfondsen ter waarde van € 64.000 per ultimo 2025. De bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen zijn niet vrij besteedbaar aangezien de besteding hiervan aan bepaalde doelstellingen is gekoppeld door het bestuur of door derden.

Er zijn geen overige reserves beschikbaar per einde 2025.

De resultaatbestemming en hieruit volgend de verdeling van de reserves is op onderstaande wijze doorgevoerd:

Resultaatbestemming boekjaar:	2025	2024
	€	€
Toevoeging/onttrekking aan:		
○ continuïteitsreserve	62.077-	58.864
○ overige reserves		
○ bestemmingsreserve financiering activa	4.655-	16.589-
○ bestemmingsfondsen	24.396-	58.652
	91.128-	100.927

Reserves en fondsen	2025	2024
	€	€
<i>Reserves</i>		
Continuïteitsreserve	761.944	824.021
Bestemmingsreserves	44.562	49.217
Overige reserves	-	-
	806.506	873.238
<i>Fondsen</i>		
Bestemmingsfondsen	63.907	88.303

Overige verantwoording

	2025	2024
Aantal leden	44.905	46.021
Aantal adviesvragen NPV-Advieslijn	759	882
- waarvan chatgesprekken	152	126
Aantal NPV-Levenswensverklaringen in omloop	8.500	9.280
Aantal vrijwilligers NPV-Advieslijn	20	19
Aantal vrijwilligers	6.381	6.490
- waarvan aantal vrijwilligers NPV-Thuishulp	2.292	2.510
- waarvan aantal vrijwilligers kerkelijke thuishulpgroepen	4.090	3.980
Aantal NPV-afdelingen	65	65
Aantal ondersteunde kerkelijke thuishulpgroepen	64	67
Aantal mensen dat met thuishulp wordt ondersteund	3.483	3.660
- waarvan mensen met een palliatieve hulpvraag	490	540
Aantal uren thuishulp mogelijk gemaakt	110.723	112.040
- waarvan uren palliatieve thuishulp	15.541	16.480
Aantal bestuursleden plaatselijke NPV-afdelingen	300	295
Aantal lezingen/workshops/presentaties	99	89
Aantal opiniebijdragen	53	37
Aantal volgers op Facebook	1.974	1.962
Aantal volgers op Twitter	1.915	1.992
Aantal volgers op Instagram	1.013	861
Aantal volgers op LinkedIn	872	781
Aantal volgers op YouTube	558	519

Leden

44.905



Adviesvragen
NPV-Advieslijn

759

chatgesprekken
152

NPV-Advieslijn 24/7

aantal vrijwilligers **20**



NPV-Levenswensverklaringen

aangevraagd
in 2025 **419**

in omloop **8.500**



Vrijwilligers

6.380

NPV-Thuishulp
2.290

van kerken
4.090

Ondersteunde kerkelijke
thuishulpgroepen

64



NPV-afdelingen

65

aantal bestuursleden
plaatselijke NPV-afdelingen
300

Uren thuis hulp

110.723



Aantal mensen dat met
thuishulp ondersteund is

3.483

met een palliatieve hulpvraag
490



Mediaverzoeken

53



Lezingen/
workshops/
presentaties

99

Volgers op
social media

1.915



1.974

1.013

872

558



Ten slotte

Ten slotte

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben ingelicht en zijn tot het verstrekken van nadere informatie graag bereid.

Veenendaal, mei 2026

Ondertekening door de directeur-bestuurder van de NPV (Nederlandse Patiënten Vereniging)

Dr. B.J. Heusinkveld

Mede ondertekend door de raad van toezicht van de NPV (Nederlandse Patiëntenvereniging)

T.A. Stoop MBA
Voorzitter

Drs. G.J. van den Bosch
secretaris

G.J. Rekker MsC
Penningmeester

Drs. P.A.M. Broeders
lid

F.D. de Koeijer
lid

B.J. Peters
lid

